Ч. 115 (12.462). Львів, середа 28. травня 1930. Poosiowa oprata zaplacono ryczałtem. Рік LI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 27·50 „
Річно 50·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Цілий Львів іде на
Великий Фестин,
що відбудеться в **четвер 29. травня ц. р.** в год. 3. попол. на площі Сокола-Батька, з якого дохід призначений на будову Пластового **Дому.** На Фестині будуть усі пластуни і пластунки львівського округа.
8145 3—3

Центральний Кооперативний Банк
„Краєвий Союз Кредитовий"
у Львові, Ринок ч. 10 (ч. телефону: 433. — Конто Почтової Щадниці ч. 143.467),
як Центральна Каса українських кооператив приймає вкладки ощадности, обезпечує їх у твердій валюті та **поміщує у наших кооперативах,** щоби піднести господарський розвій українського народу.
1377 5-10

ГРОШІ Є КРУГЛІ —
котяться, але не розкотяться, коли їх вложите на вкладкову книжку в
Кооперативному Банку „ДНІСТЕР"
у Львові, вул. Руська ч. 20.

Французька федерація.

(Від нашого кореспондента.)

Париж, 20. травня 1930.

I.

Принаття, з яким стрінувся в Европі французький проєкт европейської федерації, — назагал холодне, а принаймні здержане. Дехто серед французів не мило вражений цим холодом. Одначе замісць нарікати на цей холод — краще зрозуміти його причини.

Вони — ті самі, що перед Льондоном як і після нього наклинкували на Францію закид націоналізму, імперіялізму, мілітаризму, і то без огляду на те, якої масти був уданій хвилині даний французький уряд у післявоєнній добі. Бо безперечний факт недовіря до Франції залежний не від вдачі, доброї чи лихої, даного французького міністра закордонних справ, а самої основної сутті французького становища в післявоєнній Европі.

П. Бріян може вигадувати, що хоче і заявляти, що витадає, щоби доказати, що він „добрий европеєць", але все те надармо. Інші неминуче в тому змислі зрозуміють його заяви і зусилля, що Франція хоче зберігти набуте, залишити Европу такою, яка вона тепер, на віки вічні закріпити континент у тих формах, які йому накинув мир 1919 року. П. Бріян хотів би ще й федераційним договором забезпечити французькій системі в Европі статус кво, заснований версайським актом: невже це така велика заслуга над Европою, чи то пак — перед усіми її народами? Говорячи про свою країну, Еспанію, яка нічого від закордону не вимагає і яка задоволена своїми, князь Альба дуже справедливо толкував, що всяка миролюбивість в міждержавній ділянці по суті своїй полягає на привязанні до істнуючого порядку, до статус кво. Це правда, та правда й те, що така миролюбивість — ніяка заслуга. Так само воно не може рахуватися заслугою нікому, як богаті не можуть лічити своєю заслугою обставину, що істнуючий суспільний порядок видається їм милим і справедливим, може навіть найкращим можливим, вповні достойним стабілізації й закріплення.

II.

Декотрі закордонні часописи просто заявили, що — незалежно від того, чи ідея европейської федерації сама в собі добра або лиха — проєкт п. Бріяна означує не щось інше, як тільки нову познаку французької геґемонії в Европі і нове зусилля її увіковічнити. Проти цього почування нічого не вдіяти. Европейська федерація у французькому розумінні, це для країв і народів побіджених — ще одні, нові кайдани. А для декотрих колишніх союзників Франції? Для Анґлії, це тільки ще одна відповідальність і запорука, і то в користь таких країв, як Франція, що життєво заінтересовані в збереженні мирових актів з 1919 р. Для Італії — ще гірше: ця країна іменем свого „динамізму" домагається права на життя, на розвиток, на експанзію, а европейська федерація французького замислу булаб тільки новою загородою поперек італійського шляху до здобуття „місця під сонцем".

А нам грішним? Невже й треба пригадувати, що нарід, який попався з ласки актів 1919 р. під ноги історичного суперника, міг би помиритися тільки з такою федерацією, яка перекреслилаб вопіючі до неба безправства тай завернула би національного противника в його справедливі, тобто етнографічні границі?

Одним словом, ідея европейської федерації, вирощена в Парижі видається всім іншим народам мало не підступом, хитрощами, вигаданими для забезпечення інтересів теперішнього европейського верховодства. І навпаки, щойно тоді ідея й ідеал европейської федерації одержать людяне обличчя і зможуть повести Европу на шлях справжнього мира, коли крінкою рукою захопить їх хтось, хто не буде апостолом петрифікації статус кво.

III.

Та є в Европі країна, в якій французький помисл федерації стрічається ще й особливою іронією. Ця країна — Швайцарія.

Вже від довгих років ятриться між Францією й Швайцарією спір за т. зв. безмитові области. В коротких словах можна спір цей звести до того: Франція пересунула свій митовий кордон в околиці Женеви на французько-швайцарську границю — всупереч принятим ще в 1815 і 1856 роках зобовязанням залишити женевській республіці (тісно окруженій з трьох сторін чужими областями) свобідну від мита торговельну і харчову область у теперішній французькій провінції Сабавдії. Проти цього „душення" Женеви процесується і протестує Швайцарія.

Якби і не ставитися до цього питання, то одно річ ясна й наявна. Істнувала ще недавно на пограниччі Франції й Швайцарії, під Женевою, осідком Союзу Народів, деяка смуга землі, присвячена свобідному від митових пут торговельному оборотови, свого роду господарському інтернаціоналізмови. Саме на ідеї господарського інтернаціоналізму і побудований замисл европейської федерації: адже вона має служити передовсім проти надужить митових кордонів і зробити можливим суспільне господарське життя Европи. І саме в тому невеличкому місці, де митові загороди ще недавно не було, під Женевою, французький уряд своєвільно недавно виставив таку перегороду, переходячи до порядку над протестами слабої Швайцарії.

Не дивно, що Швайцарія з гіркою іронією приняла Бріянівське предложення федерації: адже Франція хоче розповсюднити на цілу Европу такий митовий порядок, який вона тільки-що самовільно перевернула на своїй границі з женевською республикою.

IV.

Одначе навіть якби останнього і не було, то французьке предложення европейської федерації суперечне само в собі і тимсамим ілюзоричне. Доволі подумати над тою точкою предложення, де поставлена теза, що федеративний статут не може ні в чому нарушити повну суверенність складової держави. Коли так, коли складові держава не позволять обмежити ні на крихітку свою суверенну повноправність, то яка це „федерація"? Адже саме в цьому і полягає суть федерації, що кілька суверенних і повноправних держав залишає частину своєї суверенної повноправности, зрікається її і переказує її новому, над-державному орґанізмови — федерації. Нема такого частинного зречення й передачі суверенної повноправности, то й нема федерації. А коли хто говорить про „федерацію" без такого обмеження повноправства складових членів, то це хіба тільки пісок в очі, і ніщо, або мало що, інше. — *В. П.*

Греко-кат. парохи мають право переписуватися з державними властями по українськи.

Засадниче рішення Найвищого Суду.

В суботу 24. ц. м. відбулася перед скріпленим сенатом Найвищого Суду під проводом президента цього суду п. Супінського карна розправа проти о. Северина Матковського, пароха з Босир, пов. Копичинці (оборонець сен. д-р Антін Горбачевський з Чорткова), о. Василя Лончини, пароха церкви св. Миколи у Львові (обор. посол д-р Іван Блажкевич з Дрогобича) і проти о. Михайла Кушкевича, адміністратора з Янова коло Львова, пов. Городок Ягайл. (обор. посол д-р Степан Баран з Тернополя) — обвинувачених за переступство статті 1. язикового закону з 31. липня 1924. В. з. ч. 73, поз. 724, поповнене через те, що в кореспонденції з властями в справах метрикальних зглядно статистичних уживали української мови.

Скріплений сенат в числі семи суддів Найв. Суду видав у цій справі слідуюче **засадниче рішення:**

> **„Особи, котрим поручено ведення метрикальних книг, відповідаючи на запити державних властей в метрикальних або статистичних справах матірною мовою, не нарушують цим постанов статті 1. закону з 31. липня 1924. В. з. П. Р. ч. 73, поз. 724 про мову урядування державних і самоуправних властей і в цьому випадкові не має щодо них приноровлення стаття 17 розпорядку президента з 22. березня 1928. В. з. П. Р. ч. 38, поз. 365, бо цитований закон не заключає в собі ніякої карної санкції".**

Обвинувачені о. Матковський, о. Лончина і о. Кушкевич виграли справу в цілости і окремим вироком, який на основі згаданого вище засадничого рішення, яке має бути оголошене публично в книзі рішень Найв. Суду, будуть увільнені через той самий сенат з трьох, що судив їх 13. лютого ц. р. від наложеної на них кари і супроти цього рішення Найв. Суду на будуче всі наші священики у львівському, станиславівському і тернопільському воєвідстві мають право переписуватися з державними властями в українській мові і за це не можуть бути карані. Повище засадниче рішення Найвищого Суду з 24 травня 1930 (справа о. Северина Матковського з Босир) ч. III К 686/29 увільнить наше патріотичне духовенство від дальших репресій з боку адміністраційних властей за переписку з ними в українській мові.

У найближчих числах „Діла" подамо обширнішу статтю на цю тему одного з оборонців в повищій справі, посла д-ра Степана Барана з докладним описом ходу справи і зі законними її коментарями.

Вислід сенатських виборів на Волині.

Вислід недільних виборів до сенату в волинському воєвідстві представляється в остаточних підсумках осьяк: Листа ч. 18 (бльок непольських народів) здобула 33.327 голосів, листа ч. 22 (соц. радикали) дістала 38.082 гол., листа ч. 36 (Сельроб-єдність) зібрала 27.466 голосів, листа ч. 3. (Визволене) — 6.690 голосів. Розподіл мандатів такий: **листа ч. 18 — два мандати (Левчанівський і Черняков);** листа ч. 22 — два мандати (Петриківський і Бондарук); листа ч. 36 — один мандат.

У РУМУНІЇ передплату на „Діло" треба посилати на адресу **Дмитра Геродота.** Тамже можна дістати всі українські журнали та новинки книжкового ринку. Адреса: **Dmytro Herodot, Strada Delea-Veche, 45. Bucarest IV.**
5—?

Реакція чи революція?

(Від нашого кореспондента.)

(Докінчення.)

Рим, 19. травня 1930.

Кожна революція мусить бути істотно інтернаціональною, і хоч сам Мусоліні, а за ним і всі фашисти, спочатку запевняли цілий світ, що фашизм — крам не для експорту, в них говорила або голос звичайної розважности („щоб гусей не дрочити"), або голос звичайної недодуманости. Коли якийсь режим заступається, у більше чи менше загальній формі, якимсь іншим режимом, — це зрештою не може нікого особливо цікавити, поскільки в такому перевороті відбувається не так зміна ідей, як зміна людей. Але, коли цей новий режим виявляє нахил зайтися не стільки за людей, скільки власне за ідеї, намагаючись перевести таким чином зміни, що не можуть не відбитися на ідеольогічному стані цілого світу — бо ідеї кордонів не знають, — відношення світу відразу набирає гострих форм зацікавлення, що тут же скоро — в залежности від життєвости і напорности нових ідей, — вироджується в більш чи менш гостру ворожнечу всіх представників загрожених ідеольогій.

Фашистівська революція дала світові нову концепцію корпоративної держави, дала цілком нову спробу розвязати соціяльне питання в площині співробітництва кляс і цілком натурально ці її чисто внутрішні здобуття не могли не набрати інтернаціонального значіння. Дозволю собі з цього приводу ще раз зацитувати Мусоліні, з одної з його попередніх промов: „Ми представляємо чисту, категоричну антитезу світу демократії, плютократії, масонства, — і взагалі всіх безсмертних принципів 1789 р. Те, що французький народ витворив у 1789 р., те фашистівська Італія тепер руйнує. Отже не треба дивуватися, що всі ці люди, перейняті безсмертними принципами братерства *без братерства, нерівної рівности й свавільної свободи*, обєдналися проти нас..."

Ці слова кидають яскраве світло на далеко глибші підстави франко-італійської боротьби, ніж само лише морське чи кольоніяльне суперництво. Річ іде не лише про військову, але й про спірітуальну гегемонію. Французький народ вважає себе найбільше демократичним і найбільше свободолюбивим і найбільше по братньому до всіх настроєним — доказом чого має бути Версайський мир зі всіма його — і для нас — незабутніми здобутками. Природно, що в виступах Італії проти демо-ліберального ладу, (чи властиво лицеміри) вона, а за нею й цілий світ почали добачувати загрозу людському поступови, що ототожнювався з поступом т. зв. безсмертних принципів. Таке відношення до італійського фашизму, як до загрози людському поступові, підтримували в опінії світу всі ті закордонні „фашизми", як німецький, польський та інші, що, народившись з імітування італійського фашизму, тільки й добачили в ньому, що диктатуру та культ сили, і означають у дійсности народження звичайної чорної реакції. Про необхідність різкого розмежування між італійським революційним фашизмом і закордонними чужинецькими реакційними „фашизмами", я писав вже не раз, починаючи з 1924 р. („Діло" з 27. серпня 1924 р.), але сама фашистівська преса занята внутрішнім будівництвом, ніколи ще не виступала з таким гострим підкресленням своєї революційности в інтернаціональному змислі як тепер, коли Італія, — як висловився в розмові зі мною директор „Антиєвропи" А. Ґравеллі, — почуває вже себе настільки міцною в середині, що може починати свою акцію і на зовні. Та для переведення акції на зовні вона потребує зовсім не тих спільників, які звикли називати себе „фашистами": „Ми спішимося зазначити, — пише таж таки „Антиєвропа" (ч. 1. за 1929 р. с. 39), — що ті чужоземні імітації фашизму, які ми спостерігали досі, є в більшости імітуванням італійського прикладу й моделі. Для того, щоби в цьому переконатися, досить звернутися до перегляду тих кляс населення, які є їх життєвим нервом і які накладають на них свою особливу психольогію. Тимчасом, як італійський фашизм народився з дрібної буржуазії і в великій частині з простого народу (головно селянства), і находив майже завсіди симпатії у великої промисловости та вищого духовенства, — за кордоном він народжується головно серед великої буржуазії та аристократії, тоді, як промисловці (переважно звязані ліберальними традиціями) і всі нижчі кляси населення відносяться до нього з недовірям. Взагалі, наш фашизм є істотно революційним, коли закордонні — істотно консервативні. Наш фашизм уявляє собою порив народу, що мусить знову здобувати собі позицію і свою гідність у світі. — а „їх" фашизм уявляють в себе вимогу, — з боку народів, що вже „здобули" своє, і з боку давніх встановлених аристократій, — зберігти речи такими, які вони є... певно, що це їм не вдасться. Світ йде вперід, — йде вперід вна слідок акції великих сил — великих ідей, чи, як хочете — „мітів", які його звідусіль порушують..."

Коли я все це вислухую та вичитую, у мене жеврів лише одна думка, лише одна загадка — про запитання до мене Ґравеллі: — Справедливість? Так певно! Ірредентизм Ваш цілком справедливий! Але чи молодь ваша сильна? Лише хто матиме сильну молодь, матиме перед собою славну будучність! Бо світ — ще не скінчений!...

Евг. Онацький.

Спроба уневажнення мандату д-ра Дутчака?

Черновецький „Час" з 25. ц. м. приносить сензаційну вістку, що мандати всіх послів, вибраних з доповняючих виборів, уже затверджено (признано правосильними), за виїмком одного д-ра В. Дутчака. Причина така, що... по дорозі до Букарешту десь пропали виборчі акти! „Час" додає, що метою тої „пропажі" актів є уневажнити мандат д-ра Дутчака. З свого боку „Час" зазначає, що коли би румуни справді таку історію затіяли, то українці на знак протесту відкличуть і д-ра В. Залозецького з сенату та приноровлять до змінених обставин іншу тактику. Таким робом румунсько-українські відносини знову загострюються.

Соймові вибори в окр. Ліда.

В часі недільних доповняючих виборів до сойму в окрузі Ліда листа ч. 18 (непольських народів) зібрала 5.500 голосів, листа ч. 10 (Строн. Хлопське) 39.600 голосів — 3 мандати, листа ч. 25 (ХД і Пяст) 17.600 гол. — 2 мандати, листа ч. 46 (Білоруської Громади) 24.500 гол. — два мандати.

З життя наших установ.

Дещо з діяльности Т-ва Охорони Воєнних Могил.

Річні Загальні Збори Т-ва Охорони Воєнних Могил у Львові відбулися 5. квітня ц. р. в салі „Української Бесіди" при невеличкому числі членів. Від провінціональних філій Т-ва

СТЕПАН ЛЕВИНСЬКИЙ.

Дещо про зрозуміння Франції.

(Продовження.)

Французька думка. — Індивідуалізм. — Чужинці і французька література.

Французька політика це знову ця плодовита рослина, що пересаджена на чужий ґрунт буйним квітом процвітає. Чому завдячує вона цю свою виняткову плодотворність? Сказав Шопенгауер: „Є щось у французькій думці молодого і повного енергії". Додаймо ще цей вроджений французький критицизм, що визволяє думку від примусу забобону і догми. Жадні конвенції все одно чи вони релігійні, суспільні чи естетичні невсилі здержати деструктивної сили французької аналітичної думки, що перетворює все життя по своїм раціоналістичним плянам. Але ніщо не є більше чуже французькому аналістові як нігілізм. Проаналізувавши світ він упорядковує його синтетично. Він, на мою думку, іде навіть часто задалеко у цій методі спірітуалістичних синтез. Він необачно перемінює світ у чисто абстрактні системи думки і мертві схеми.

Про рухливість і всесторонність французької думки найкраще свідчить статистика. Більше як 15.000 назв книжок появилося у Франції в одному 1925-ому році. Половина цих книжок помандрувала за кордон, а в цій половині на першому місці були критичні твори. Може не пошкодить теж згадати цих 11.000 патентів ріжних винаходів реєстрованих в одному році на території Франції.

Але покличмо на свідка французької думки історію. Тут зразу приходить на думку одна аналогія. На наших очах розіграється одна з найбільших драм історії світа: комуністична революція. Чим вона ріжниться від т. зв. великої французької революції? Які **idées forces** руйнували і будували світ в епоху Дантона Робеспієра, а які нищать і організують у часи Леніна і Сталіна?

Французька революція, як усім це відомо, була духовою матірю суспільного і літер. романтизму 20-тих і 30-их років минулого століття. Вона визволила з рабства міліони людей. Вона кожному повернула можливість здобувати краще життя. На цьому її амбіції вичерпалися. Вона визволила індивідуальність. Вона створила міліон індивідуальностей, що всі свобідно станули до конкуренції за краще місце у світі. Вона створила модерну демократію.

Цим спазмом визволеної з кайдан індивідуальности є французький малярський і літературний романтизм. Делякруа і Гюґо це люди, що обожають революцію. Гюґо навіть наклоняє консеквентно свій політично-суспільний світогляд до вимог свого світа мистецької уяви і йде від роялізму до республіканізму і від автократії до демократії. Саме святкує Франція століття Ернані одного з найзавзятіших боїв романтизму з клясицизмом.

Гляньмо тепер на комуністичну, російську революцію. Вона ще незакінчена і важко передбачити її еволюцію і кінець. Та проте знаємо її джерела. Ними є фільософічний матеріялізм, „Капітал" Маркса, намір перебудувати світ на соціялістичних основах. Російська революція, правда, визволила анонімний міліон з економічної залежности і політичного поневолення, але тільки на те, щоби послужитися ним для будови нового анонімного світа, що має весь базуватися на колективістичній концепції суспільности.

Не є предметом мого докладу встрявати у критику суспільних проблем. На мою думку збереження прав одиниці у майбутній колективістичній суспільности є одною з найскладніших і найяскравіших проблем суспільної науки, а без уважливого забезпечення цих прав одиниці, чей-же неможливо уявити собі всяку майбутню духову культуру.

У Франції затріюмфувала індивідуальність. Сам романтизм не протрівав довго. Традиція впорядкованої думки, краси рисунку і лінії, наклін до емпіричної фільософії протиставив незадового романтизмов' критицизм Тена і Ренена, позитивізм Комта, реалізм і натуралізм Фльобера, Мопанаса і Золі. Революція визволила анонімний міліон, але традиція озброїла його незадовго у всю скомплікованість думки давніх поколінь.

Символізм, що прийшов 1885 року не був антитезою позитивізму, але його збогаченням. Дозволю собі на один парадокс: це була синтеза раціонального елементу і фантазії. Сказав Верлен: „Вхопи красномовство і скрути йому голову". Пригадую вам кілька прізвищ, що позволять зміряти всю вагу цеї епохи. Отже крім Верлена, Малярме, Анрі де Ренє, Ляфорга, Франсі Жаммеса, американець Віле-Ґріффен, Меріль, грек Мореас, бельгійці Верхарн, Метерлінк і Роденбах. Цей символізм підготовив сьогоднішню добу, що у Франції позначилася знову розквітом індивідуалізму. (Жироду, Поль Валері, мадам де Ноай, Кокто, але без останніх **„Enfants terribles"** і **„Voix humaine"**, де проявляєсь деяка суспільна тенденція).

Але не будемо аналізувати літературних формул; це завжди небезпечно. Здається істнує вже приповідка: гнучкий, як літературна формулка. Вона також самозрозуміла у системі літературних марнощів, як ще незнайдені атоми у таблиці Менделеєва.

Тепер виринає одно важне питання. В якій пропорції находиться цей франко-латинський світ до нас і чого ми від нього можемо навчитися?

Звичайно, кожний вечір проведений у театрі, кожна прочитана книжка, кожне французьке знайомство може навчити нас богато. Ми-ж серед нових змінених обставин і з перспективи кількох тисяч клм. все навіть у нас в краю певне, видається нам змінене. Але-ж кожна інша країна світа, прим. Німеччина чи Італія, дасть нам користи подібної якости. Чого можна навчитися тільки в самій Франції? Чого навчити нас може тільки сама французька культура, її мова, традиції і думка?

(Докінчення буде.)

Рад лічить:

ревматизм, ісхіяс, міґрену, склерозу, болі суставів, запальні недуги і пооопераційні болі.

Сухі **радові оклади „Radiumchema“** з вічною промінєтворчістю зі Св. Йоахимсталю, де знаменита Курі-Склодовська відкрила рад, дають змогу кожному переводити радове лічення дома. Кількість раду в окладах провіряє чехословацька влада і Радіольоґічна обітня у Варшаві. Безп. інформації уділяє:

„RADIUMCHEMA“ Ґенеральне Заступництво

Львів, вул. Уєйського ч. 6/ф. тел. 49 03. 2154

чина має ще багато сушених сливок і повил із минулого року. Зате на Балканах, де вимерзло минулого року багато овочевих дерев, є велика потреба овочів і туди Німеччина буде вивозити свою надвишку сливок.

— **Спадщина Нансена.** Одну четвертину всієї своєї спадщини Нансен записав на окремий фонд, утворений ним ще за життя, призначений на наукові досліди підбігунової смуги.

— **Ріжні вістки.** У Відні почався міжнародній конгрес Союзу жінок з участю представниць 35 держав. — Пароплав „Бремен“ дістав новий тип ратункових човнів, які мають ту прикмету, що навіть при великім обтяженні не тратять рівноваги. — Будапешт матиме за 6 літ нову велику радіову стацію, другу щодо величини після Москви. — Один із франц. підстаршин засуджений у Парижі на вязницю втік літаком, але його зловили на провінції. — У Римі вломились до віллі Аманулли злодії і забрали йому дорогоцінностей на 4 міл., частину з них поліція віднайшла. — У Москві згинув голодовою смертю відомий маляр Новосольцов.

— **Риби псуються, а нема що їсти.** „Правда“ повідомляє, що наслідком дезорґанізації залізничого транспорту вивіз риб із осередків більшовицького рибного промислу утруднений. У Ґуреві над Каспійським Морем лежить під голим небом 70 тис. сотн. риби, для вивозу якої нема вагонів. Богато риб псується та гниє, а в Москві відчувається недостачу риб.

— **Спадщина на пів міл. дол.** У Будапешті дістала бідна служниця Йосифа Такач 500.000 дол. спадщини від американської кревнячки, що виїхала з Будапешту до Ню Йорку і там вийшла за міліонера Уайта. Тому, що не мала іншої рідні, все її майно перейшло на бідну служницю. Такач хоче покищо відчинити закист для бідних служниць і купити в Будапешті великий дім. Вона поїде особисто з адвокатом до Ню Йорку перебирати свої міліони.

— **Цікаве явище.** Найбільше незаконних дітей в Европі родиться нині в Австрії. Є це там четверта частина всіх дітей. На другім місці стоять Швеція і Німеччина. Головне розяснення цього явища в недостачі землі сільського населення; парубки й дівчата вступають у подружжа пізно; коли мають діти перед шлюбом, дають їх на виховання батькам, а згодом їх приймають за свої.

— **Нова біржа в Празі.** Прага робить Відневи велику конкуренцію; там відчиняють небавком окрему біржу для діямантів і дорогоцінностей. Досі Відень славився такою біржею у всій середущій Европі. Туди мали вступ тільки відомі „патентовані“ продавці. Наслідком економічної кризи Австрії рух цієї біржі ослаб настільки, що чехи рішили її оживити в себе.

— **Процес проти ясновидця.** Чимале зацікавлення розбуджує чехословацький процес проти ясновидця і телепата Еріка Гануссена, перерваний пять місяців тому. Гануссен — віденський німець Герман Штайншнайдер. Він обвинувачений у ріжних ошуках на 30.000 корон шкоди підчас свого турне по північно-чеській промисловій території. До процесу покликано богато свідків і учених-знавців, що мають ствердити, чи Ганусен справді має дар ясновидіння. На судовій салі переведуть потрібні „сеанси“.

— **Щасливий край.** Союз робітників олов'яного промислу в Злуч. Державах підписав першу загально-державну умову про пятиденний тиждень праці. Робітники фахові й помічні цього великого союзу дістануть плату за пять і пів днів, а два дні зможуть відпочивати.

— **У добі авта.** Двох візників із Барцельони рішило виїхати на своїх коняках у світ. Вони ждуть годинами й днями на гостей, коли всі беруть авто. Тому за прикладом берлінського фякра „залізного Ґустава“, що минулого року поїхав своїм конем з Берліна в Париж, оба катальонці вибираються довкола середньої Европи на просторі 10.000 клм. — на рік у рекордову подорож.

— **Де цінять книжки.** У Парижі на лїцитації одної книгозбірні продали рукопис промови Поанкаре на похороні Фоша за 25.000 фр.

— **Платні фільмових зір.** Зі зростом фільмових підприємств зростає також скількість кінових акторів. Тому-то невеличкий гурт „зір екрану“ обох полів тратить дотеперішній монополь на виключні головні ролі в фільмах. Наслідок цього такий, що велитенські плати королів і королев екрану сильно зменшились. Ще кілька літ тому Том Мікс діставав тижнево від 15.000 до 20.000 дол. Тепер найбільша тижнева плата америк. фільмових артистів є 5.000 дол. Симпатична Колін Мур, що домагається 12.000 дол. — не має вже 6 тижнів заняття, бо за дорога. Міліони „збивають“ і надалі ті, що є одночасно співвласниками власних фільм, такі як Чаплін, Фербенкс, Мері Пікфорд, Гаррі Льойд.

— **Подорож на місяць.** Тема, яку використовували досі автори фантастичних повістей, стала віддавна предметом дослідів між паризькими вченими, згуртованими в „Товаристві вчених і винахідників“. Голова цього товариства Робер Есно-Пельтері мав минулого тижня відчит у паризькім університеті і виложив на ньому проблему „астронавтики“ себто подорожі до небесних зір. Висновки його поглядів є наскрізь оптимістичні. Він каже, що подорож на місяць справа недалекої майбутньости.

— **Цікавий процес.** Два роки тому в Ліоні вмерло 320 осіб від бактерій, що находились у водопровідній воді. Наслідком цього 3.000 громадян цього міста внесло судову скаргу проти управи міста, що довела водопроводи до такого стану; вони домагаються відшкодування за померших і втрати, звязані з цією катастрофою. Іде тут про великі міліони і про основне питання: чи магістрат буде засуджений за такий недогляд.

— **Гомін великих міст.** Учора писали ми новинку про гомін, який роблять на вулицях побільшені голосники радія. Нині читаємо в чужинній пресі теорію визначного американського психіятра полковн. Вернона Бріґса з Бостону, який твердить, що одною з головних причин зросту розводів в Америці є загальний гомін міст. Ось що він пише: „Теперішня машинова доба визначується нечуваним зростом ріжного роду шуму, що напружує незвичайно живо нерви мешканців. Це є причиною зденервування подруж. Мусимо зменшити гомін і зарадити лихові, бо інакше Америка збожеволіє“. Всі знаємо, що найбільше розводів є в столицях, а не в тихих закутинах.

— **Рекордова безсонність.** Доцент університету в Шікаго д-р А. Фішер провів 135 годин без упину без сну, під контролею лікарів. Це вже його другий рекорд безсонности. За першим разом він не спав 115 годин; лежав у ліжку і весь час читав. Кажуть, що досі в Америці не ствердили довшої добровільної безсонности.

— **Степень доктора прав** на празькому університеті одержав Остап Котик, б. старшина У. С. С.

Літературний куток.

Смерть В. Льока.

Цей дуже популярний англійський повістяр, що від війни постійно жив у Франції, був віддавна під великим впливом французької літератури. Віліям Льок написав чимало мельодраматичних історій, в яких змалював життя великоміських бурлак, з діявольськими нахилами і ангельським серцем. Він придбав виїмково простий, гнучкий стиль, що своєю красою нагадував Анатоля Франса. Мав він і його фільософію: спокійну, добрячу іронію. Від яких 20 літ, Льок став славний, завдяки таким повістям як „Мораль Марка Ордейна“ і „Улюблений волоцюга“. Такий волоцюга як Параґо, герой Льока — наскрізь фікційна сучасна постать, повна життя, дотепу, симпатична, що переходить найдивніші перипетії, і хоча сходить на дно великоміського намулу, не тратить своїх людських прикмет. „Веселі пригоди Аристида Пюжоля“ перекладені на всі мови. Такі повісти як „Відломки розбитого корабля“, „Пригода“ і „Дім Вальтазара“ мали незвичайний успіх у російських перекладах.

Одна пожиточна фільма.

Технічне студ. Т-во „Основа“ дало 18. ц. м. кіновий ранок заходами своєї фотосекції. Мета — дати спромогу познайомитися широкому загалові зі засадами астрономії, науки майже зовсім у нас невідомої.

Перед нами пересуваються преґарні картини з Єгипту та Стамбулу, розвивається в короткі історія астрономії та відкриття далекогляду, за цим ідуть основні поняття про нашу соняшну систему, про рухи планет і землі; пояснення чергування дня і ночі, чотирох пір року, затьмінь сонця і т. д. Незвичайно переконуючою є ілюстрації Кант-Ля Плясової теорії повстання землі при помочі кульки оливи у воді; далі йдуть описи поодиноких планет і сонця, а остаточно розгортаються перед нашим оком можливости майбутнього. Не брак і веселих картин напр., що було би з нами, якби забракло сили

G.G.Lardelli

ТАБЛИЧКА
ПОВНИХ 100 ГРАМІВ
ЗНАМЕНИТОЇ ЧОКОЛЯДИ
ДЕСЕРОВОЇ,
МОЛОЧНОЇ, ГОРІХОВОЇ.
ЛИШЕ
ОДИН
ЗОЛОТИЙ

Jen Przedst. D/H. ... Wertheim, Warszawa, Królewska 16
Zast. n/Małop. i Śląsk; „Alliance“, Kraków, Szewska 11.
2151 1—9

притягання і інші. За висвітлення цієї фільми слід нашим технікам горяче подякувати.

На жаль, одночасна Академія в честь Туган-Барановського та „свята весни“ перешкодили публиці явитись численно на цьому сеансі. Та найбільша шкода, що з фільми не могли користати наші школи. Фільма вчить швидко і приємно того, чого вчителі невсилі вказати і тижнями викладів. Слід постаратись, щоб цю фільму повторили для нашої шкільної молоді.

Д-р Роман Мог.

Цирк.

Коли раз у рік приїзджає до Львова якийсь цирк, то є це велике свято для дітвори, що не може (бодай не повинна) ходити до кіна, а не має окремих діточих театральних вистав. Цирк „Станевських“, що розтаборився на площі Бема стягнув у суботу та неділю масу дітей, що в великім місті є спрагнені виду звірів. Цей цирк має дуже добре тресовані коні, пси і медведі. Вольтижерка і акробатика стоять на високому рівні столичних цирків. Акробати-жаби і блазні зєднали собі загальну симпатію.

Дописи.

ЧЕНСТОХОВА. (*З життя української кольонії.*) Дня 4. травня ц. р. відбулося заходом Українського Т-ва Допомоги Еміґрантам з України в Ченстохові свячене для українських дітей місцевої української кольонії. Місцевий учитель п. Паладійчук сказав до дітей відповідну промову, поділився з дітьми свяченим і похристосувався, діти виголосили гарні декламації змісту релігійно-патріотичного, управа вгостила дітей свяченим і чайком та роздала дарунки, в яких найбільшу радість справили дітям гарні писанки з галицького села Шупарки, борщівського пов. Свято пройшло гарно, діти раділи, веселилися і своєю веселістю розігнали тугу і смуток неодному еміґрантові тут на чужині. Управа Т-ва складає щиру подяку іменем Т-ва, іменем української кольонії, а особливо іменем українських дітей Ексц. митр. Андрієві Шептицькому, Учительській Громаді української гімназії в Рогатині, Тернополі і Луцьку, Народній Торговлі, Т-ву „Карпатія“, редакції „Народня Справа“, Маслосоюзові, Земельному Банкові Гіпотечному, п-і О. Левицькій і С-ка — всім у Львові, Українському Центральному Комітетові у Варшаві, п. Марії Олексинів, учит. в Городенці, п. Дмитрові Бабичеві, кооперативі в Зашкові і п. Антонові Гошеватюкові в Ченстохові та п. І. Ігнатовичеві у Львові за ласкаві датки на свято для дітей, які завдяки даткам повищих жертводавців, мали змогу спільно поділитися свяченим на чужині, свяченим від дорогих братів Галицької і Волинської Землі. Про братню память і поміч братам на чужині діти ніколи не забудуть! *Свій.*

Зі спортового життя.

Загальні Збори Карпатсько-Лещетарського Клюбу.

Дня 9. травня відбув Карпатський Лещетарський Клюб у Львові свої річні Загальні Збори, при досить численній участи членів. Програма обіймала крім звітів вибір нового виділу й намічення пляну діяльности на літо та на слідуючий сезон.

Остання зима не була надто догідна для зимових спортів, а для лещетарства зокрема. Тому — як говорилося у звіті — і діяльність Клюбу не могла бути надто широка. У Львові сезону на загал майже не було і тільки короткий час снігу можна було використати для тренінґу, а передовсім для лещетарських змагань. Змагання ці випа-

Що таке „Тоґаль“?

Таблетки Тоґаль є успішним середником проти **ревматизму, подаґри, ґрипи, нервових болів і болів голови, міґрени і простуди.**

Не робіть собі шкоди, вживаючи інших безвартних середників. Досі 6000 лікарів потвердило нотарільно корисне ділання Тоґалю. Дістати можна у всіх аптиках. 1924 Ч. реєстру 1364. — Ціна 2 золоті. 6—52

мельно і Рудники та відбув у них короткі передвиборчі наради. Від 9. до 11. травня відбув посол Яворський наради в селах: **Черниш, Гараймівка, Холоневичі, Липні, Майдан Липинський, Ничигівка, Погулянка, Красноволя, Телці, Заріче, Осниця Велика і Мала** і віче в містечку **Чарторийськ.** Земля в тих околицях піскова і селяни дуже бідні, але нарід тут добрий, на жаль, незорганізований і застрашений. До Українського Нац.-Дем. Обєднання населення ставиться прихильно і всюди ухвалює постанови голосувати на листу ч. 18. Майже у всіх селах є нарікання на поміщиків, звязані із сервітутами. Поміщики намагаються відібрати селам ліси і сіножаті, чи радше звільнити їх від сервітутів за якнайменшим винагородженням. Нарікають люди на поліційні протоколи і високі адміністраційні кари, а також на високі податки. З предложених платничих наказів посол Яворський ствердив, що відношення ґрунтового податку до самоуправних додатків є як 1:6. У цілому районі, що його переїхав посол Яворський, є всього дві філії (читальні) „Просвіти“ — в Омелні і Чарторийську. Грамотних всюди мало і нема виглядів, аби цей стан покращав, бо багато сіл вийшло на хуторі і до школи є 2 до 4 км. дороги, в багатьох селах нема зовсім школи, а в інших з причини хороби учителів цілими місяцями нема у школах науки. Як поводяться там з нашим населенням, може посвідчити такий факт села **Майдану.** Дня 4. V. прийшли до солтиса того села Горлія Сорочука в 10. год. веч. комендант постерунку Холоневич і учитель з Вовча Іван Івановський та зажадали, щоб солтис до 5 хвилин дав їм підводу. Коні були на паші і так скоро підводи не можна було дати. Тоді солтиса почали бити. На його крик збіглися люди, а тоді учитель виняв револьвер і грозив, що буде стріляти. Цей випадок викликав велике огірчення в цілій околиці, а сам Сорочук лежить з того безнадійно хорий у шпиталі в Луцьку. З короткого побуту на Волині набрав посол Яворський переконання, що хоч там є дуже тяжкі відносини, а населення застрашене і збідоване, то все таки воно свідоме того, що є частиною великого українського народу і вірить у своє краще майбутнє.

До сенатських виборів на Волині.

ПАТ повідомляє, що оконечний вислід виборів до сенату в окр. волинського воєвідства такий: Управнених до голосування 586.007, віддано голосів 112.330, у тому 3.275 неважних. До поданого вже на 1. стор. нашого часопису додаємо ще, що Сельроб-правиця одержав 3.148 гол., Сельроб-єдність 20.466 гол., листа ч. 20. росіяни 342 гол. З листи ч. 36 — Сельроб-єдність одержав мандат Микола Химчин.

Вислід соймових виборів у лідській окрузі.

У соймових виборах у лідській окрузі Стронніцтво Хлопске здобуло 4 мандати, білоруси 2 мандати, ХД. оден мандат. Із Стронніцтва Хлопского вибраний бувший соймовий посол Дубровнік, засуджений за протидержавну діяльність на 6 літ тюрми, з білоруської листи (парт. Змагання) бувший соймовий посол Волинець, що є тепер у СРСР., куди схоронився перед арештуванням після уневажнення його посольського мандату.

Вбивство комуніста.

(АТЕ). „Комуніст“ повідомляє, що в селі Зубовщина біля Шепетівки вбили комуніста Савчука, що проводив рільною колективізацією в тій околиці. Селяни розпанахали сокирами Савчукові череп. Місцеві комуністичні організації поставили на місці вбивства Савчука памятник, на якого гроші стягнули примусово з цілого села.

Землетрус у Японії.

Кореспондент „Таймс-а“ повідомляє, що дня 25. травня в год. 1.35. Йокогаму й околицю навістив землетрус, що з перервами тревав около 25 хвиль. Більших шкід не було.

Війна може вибухнути у найближчих місяцях.

Відносини в большовицькій армії.

(АТЕ). „Комуніст“ повідомляє, що на всеукраїнській конференції комуністичних ячейок большовицької армії на Україні командант воєнної української округи Якір у промові сказав, що хоч годі точно означити день, коли вибухне війна, то всетаки большовицький уряд не може ґарантувати, що війна не вибухне в найближчих місяцях. Згадуючи про матеріяльний стан і апровізацію армії Якір сказав, що в деяких розміщених на Україні відділах повстає на тлі прохарчування невдоволення, яке проявляється в критиці влади. Треба такі настрої усунути з армії. Найхарактеристичнішим уступом із промови команданта було ствердження недбайливости вояків у відношенні до зброї, якої вояки не пильнують, як слід. Взагалі вояки вдержують казарми в стані багато гіршім, ніж слід. Я часто бачив, — підкреслив командант — бруд і протисанітарний стан казарм. Вкінці Якір взивав вояків, щоби збільшили карність і дисципліну, без яких армія не зможе дати належну відправу імперіялістам, що чигають на СРСР.

Німці схопили 2-х польських старшин.

З Торуня прийшла вістка, що на прикордонні відтинку Опалениця в поморськім воєвідстві німці схопили двох старшин прикордонної сторожі підкомісаря Ліськевича та комісаря Беджинського, коли вони патролювали на кордоні. Інакше зясовують цю справу німецькі часописи. Вони твердять, що це була самооборона перед нападом поляків на німецьку вартівню. Польські часописи твердять, що в обосторонній перестрілці був ранений ком. Ліськевич, а опісля німці схопили обох старшин. Їх відвезли до Квізлиня, де мабуть ранений ком. Ліськевич помер наслідком рани. На місце події виїхав із Варшави з гол. команди головної прикордонної сторожі майор Родкевич. Слідча комісія: представники адміністраційної і судової влади та прикордонної сторожі перевела льокальну візію, якої висліди нібито стверджують, що німці були на польській території.

Польське міністерство закордонних справ поручило польському послові у Берліні запротестувати в офіціяльній ноті в німецьким уряді закордонних справ проти нарушення польської території та зажадали відшкодування для раних старшин прикордонної сторожі. Комісаря Беджинського перевезли до вязниці в Ельблонзі.

Польський посол Кноль запропонував, щоби спеціяльна мішана польсько-німецька комісія перевела льокальну візію.

Арештували 3-го Ґандієвого заступника.

(АТЕ). У місцевости Ютаді анґлійська поліція арештувала бувш. президента індійських законодатних зборів Пателя, в звязку з нападами на магазини соли в Дарсані. Біля складів соли в Вадалі прийшло до сутички з поліцією. Було ранених більше ніж 60, у цьому 5 полісменів. В Амрізарі кинули бомбу; було 20 жертв.

Бойкот анґлійців.

Із Бомбаю повідомляють, що господарський бойкот в Індії дається анґлійцям щораз більше в знаки, головно на селі. В деяких місцевостях анґлійські урядовці просто відрізані від води та харчів. Ніякий індієць не відважиться продати щонебудь анґлійцям, або винайміти їм хату. Скріпився теж протиалькогольний рух. Замкнено двацять тисяч фарм, що продукували спірт.

Ґандієва жінка.

(АТЕ). Анґлійська влада в Індії позволила Ґандієвій жінці побачитися з чоловіком у тюрмі в Пюні.

Після арештування дюсельдорфського вбийника.

З Дюсельдорфу повідомляють, що мабуть нема сумніву, що арештований візник Кіртен це пошукуваний „дюсельдорфський опир“, який від 1929 р. убив багато жінок і дівчат. Здогад цей потверджує передовсім вислід конфронтації з двома жертвами: Мереровою та Шульте, яким удалося врятуватися.

На орґанізаційному фронті.

ПЕЧЕНІЖИН.

В Печеніжині зближаються громадські вибори. Аби до них приготовитися, з ініціятиви Українського Нац.-Дем. Обєднання скликано довірочну нараду громадян міста без огляду на політичні переконання. Головний реферат про значіння громадської ради виголосив д-р Шипайло з Коломиї, а про теперішню передвиборчу ситуацію і спосіб переведення виборів говорив студ. Дмитро Кузик. Вибрано виборчий комітет, якому дано широкі повновласти і візвано все громадянство дисципліновано виконувати його зарядження, аби перевести вибори з найбільшою користю для українців. Рішено ставити свої листи у всіх колах. Виборчий комітет вибрано дуже широкий, бо в складі 60 осіб на чолі з головою о. Пельвецьким.

НОВИНКИ

— **Змагання Пластових Курінів.** Спортова Комісія при команді Уладу Українських Ст. Пластунів уладжує в дні 29. травня 1930. змагання в дружиновім марші за мистецтво Курінів 10. Пл. Округа Львів-місто, в рамах яких відбудуться мистецтва УУСП, та за мандрівні нагороди Команди УУСП і 10. Пл. Окр. Старт і мета на площі Сокола-Батька. Вимарш дружин год. 7—8. Поворот біля год. 9.30.

— **Загальні Збори „Кооп. Український Театр“ у Львові,** що відбудуться 29. ц. м. в год. 6. веч. у салі „Бесіди“ повинні би бути цього року численніші, ніж попередніх літ. Наш театр, що має першорядних артистів і переживає тяжку матеріяльну скруту потребує якнайбільшої скількости громадян, що піклувались би його долею.

— **Загроза підвишки комірного.** 29. ц. м. в год. 11. передп. скликує віче у Львові в салі Ремісничої Палати (пл. Стрілецька) Т-во Охорони Комірників і Підкомірників, щоб протестувати проти нових проектів підвишки комірного. Ці проекти родяться в переконанні, що буцім-то високе комірне може причинитись до будівельного руху. Тимчасом уже нині висота комірного напр. урядовців зїдає іноколи третину пенсії.

— **Особисті вісти.** Дня 24. ц. м. промувався в університеті в Граці на д-ра хемії п. Андрій Галабарда.

— **Чесько-українське діточе свято в Празі Чеській.** 21. травня в Празі на горі „Петшин“ у салі „У Небозізку“ уряджено свято матері для чеських, німецьких та українських дітей. Свято це зорґанізувала Чехословенська „Жіноча Ліга Миру й Свободи“, де в управі є три українські жінки. Програма складалася з чеських пацифістичних казок відомої чеської письменниці Павли Мудрої, декламацій німецьких дітей пацифістичних віршів, гри на чельо малолітнього чеського віртуоза 7-літнього хлопчика Юрія Безлеховського, якому акомпанував український пяніст п. Балтарович, і з українських танців, виконаних під акомпаніямент Балтаровича учнями Жевницької української гімназії. Ара Чернявська протанцювала з величезним успіхом українську шумку Заремби — Звонок та Заклинська дуже гарно протанцювали парою подільського козачка. Українські танці зробили на присутних таке велике враження, що серед чеського жіноцтва виникла думка урядити в осені велике репрезентаційне свято з участю тих самих танцюристів. — **Е. Лоська.**

— **Побиття вязнів.** Львівська поліція арештувала Фр. Сою й Ів. Айхельбергера, підозрілих у крадіжі 20.000 зол. у будинку воєвідства. „Дз. Людови“ повідомляє, що Сою побили в поліції так тяжко, що його передали до вязничного шпиталю. Мати Сої повідомила про побиття сина президента держави, марш. Дашинського, представників уряду, президентів суду та прокуратури. Прокуратор Живіцький поручив перевести слідство.

— **Самовбивство залізн. урядовця.** Дня 26. травня кинувся під поїзд, що їхав зі Львова до Станиславова, Фелікс Кшичковський, залізничий урядовець у Львові, зам. при вул. Жигмонтівській ч. 3а. Причина невідома.

— **Олень зперед 300.000 літ.** Із Берліна повідомляють, що в Дудерштаті в глині в глибині 25 метрів найшли передісторичні роги оленя. Фахівці ґетінґенського університету твердять, що ті роги походять зперед 300 тисяч літ. Другий такий примірник є в Британськім Музею. Його вважали унікатом.

— **Овочеве літо.** Як досі то з ріжних країн приходять вістки, що врожай на всякі овочі повинен бути цього року великий. З Італії та Франції почався вже експорт деяких овочів. У Франції мають гарно зародити цього року чорні порічки. В Америці зародять сильно літні помаранчі. З Фльориди заповідають їх на 92 проц. проти 79 проц. мин. року, американські сливки (каліфорнійські) 73 проц. проти 50 проц. мин. року. Минулого року з Америки майже не вивозили сливок і на цьому заробив найбільше німецький експорт. Колиб цього року американські сливки зародили, то це відібється примоо на німецькім вивозі (до Анґлії), бо Німеч-

ли добре і виказали значний поступ у наших лещетарів-змагунів. Позатим живий був прогульковий рух К. Л. К. Члени Клюбу уладили кілька більших та менших прогульок до Славська, Ворохти та на Чорногору.

Слабий сезон використав зате виділ для другої дуже важної справи Клюбу: будови власної доміvки у Славську. Стає вона чимраз більше актуальною і чимраз скорше зближається до своєї реалізації.

План діяльности уложений на літо змагає до того, аби члени К. Л. К. і в часі між своїм дійсним живоном не тратили лучби зі собою та щоб не занедбували підготовки тіла для лещет. Члени ходитимуть літом на спортові, в першу чергу на легко атлетичні вправи, а виділ старатиметься наладнати туристику в Клюбі та уладжувати спільні прогульки. Те завдання стоїть перед новим виділом, який вибрано у складі: рада: Ю. Мудрак — голова. В. Паньків — з. голови. В. Рожанковський — секретар. А. Говиковичівна — скарбник. І. Мриц — справник. С. Рожанковський — господар. Мировий суддя — інж. Сенишин. Контр. комісія: інж. Лев Шепарович, інж. О. Пежанський, д-р Б. Стернюк.

Вкінці вибрано одноголосно почесним членом К. Л. К. о. декана Качмарського зі Славська, якому члени Клюбу завдячують, що в останніх чотирьох роках мали для себе у Славську вигідний і симпатичний захист.

Шахи.

Т. У. Ш.—Аматори 5:5.

На неділю 25. ц. м., год. 7. веч., заповіджений був меч Т. У. Ш.—Аматори, що мав відбутися в каварні „Нар. Гостинниці". Повідомлено грачів оголошенням у клюбі, а то й особисто, а що в нас є більше як десять добрих шахістів, тож надіялися всі 100-процентового висліду. Тимчасом на 7. год. ставилося до розгривки зі сторони Т. У. Ш. лиш трьох грачів, четвертий прийшов перед осьмою, пятий по осьмій. Інші взагалі не прийшли.

Сумно, що наші шахісти виказують так мало зацікавлення до шахів. Львівськими клюбовими змаганнями інтересуються не лише в Галичині, але й у загранична пресу попадає про них часом згадка.

Останній свій меч у першій турі розіграє Т. У. Ш. зі Соколом в середу 28. травня, год. 7.30 веч. в каварні „Нар. Гостинниця". Може хоч цим разом збереться сильна українська репрезентація, тимбільше, що Сокіл є грізним конкурентом Т-ва Українських Шахістів на третє місце.

ОГОЛОШЕННЯ

СИҐНАЛ!!!

Централі жіночої конфекції з небувалою **знижкою** цін на **плащі, сукні, костюми, блюзки, джемпери, шляфроки** і т. д.

Першорядні моделі на 50% дешевше. — — —

ЦЕНТРАЛЯ ЖІНОЧОЇ КОНФЕКЦІЇ
БРАТЯ КАРЕЛЬ, Львів, Ягайлонська ч. 7.
філія Станиславів (Пасаж Ґартенберґа). 2123 3—3

Ширіть наш часопис!

ЕЛЄКТРИКА і РАДІО...

Використайте струю у Вашім мешканні не лише для світла, але й для радія.

ЕЛЄКТРИЧНИЙ ВІДБІРНИК

PHILIPSA

2514

без батерій, без акумуляторів

Забезпечений у лямпи Золотої Серії Філіпса.

Дає багато стацій вірно, чисто й голосно.

2155 1-10 Жадайте не обовязуючого показу у себе в хаті.

Продажа на догідних ратальних умовах у фірми:

Barwik & Borzemski, Львів, вул. Коперника ч. 18, тел. 18—60.

Театри.

Великий Міський Театр:

Вівторок, 27. травня год. 7·30 веч. „Троянди з Фльориди".

Малий Міський Театр:

Вівторок, 27. травня, год. 7·30 веч. Кепський шедяг.

Цирк Станевських (площа Бема):

Вівтррок, 27. травня, год. 8. вечором атракційна вистава.

Кіна.

АПОЛЬО: Звукова фільма: „Нічна варта" (з Біді Дов, на осн. повісти Кльод Фарера). Вимки з оп. „Жидівка".
КАСІНО: Паперовий любовник. Люди без завтра.
КОЛЬОСЕИ: Щораз скорше (Гар. Льойд).
КОПЕРНИК: На погубній дорозі (Кляра Боа).
ЛЕВ: Найбільша жертва жінки. Оклмчник.
МАРУСЕНЬКА: Звукова фільма: „Шампанське життя" і „Пісня елементів".
ОАЗА: Гіпек і Льопек женяться.
ПАЛЯС: Звукова фільма: „Християна" (Джанет Ґейнор, Люсі Дорен, Руд. Шільдкравт).
ПАН: Еспанський соловейко (Ґрета Ґарбо) і Циганський хор.
ПАСАЖ: Бездоганний лицар (Том Мікс.)
ПРОМІНЬ: Пожежа сердець.
СТИЛЕВЕ: Князь кохання (Джан Ґільберт) і комедія з Колін Мур.
ФАТАМОРГАНА: Манолеску (Мозжукин).
ХИМЕРА: Його хлопець.
УТІХА: Божий бич (Льон Чаней, Аніта Пейдж).

Програма радіо.

Середа 28. V. 1930

ЛЬВІВ (385,1) 17·45 Концерт з Варшави. 18·45 і 19·40 Всячина. 20·30 Концерт з Кракова. 22·10 Фейлетон з Варшави. **Варшава** (1411,7) 20·30 Камерний концерт. **Вильно** (368,1) 20·30 Концерт. **Ґельсінґфорс** (221,4) 19·30 „Батерфляй". **Ляйпціґ** (259) 16·30 Нім. оперова музика. **Кеніґсберґ** (276) 19·30 Макс Файнгардт. **Копенгаґен** (281) 21·55 Концерт радіоорхестри. **Льондон** (356,3) 19·40 Концерт. **Букарешт** (394) 20·00 Фортепян. **Берлін** (418) 17·00 Фортепян. 20·00 Концерт фільгармонії. **Рим** (441) 21·00 Симф. концерт. **Лянґенберґ** (473) 17·00 Камер. музика. **Ослью** (493,4) 22·10 Пісні до танців. **Мілано** (501) 19·15 Легка музика. **Відень** (516,3) 17·15 Прелюдія і фуги Баха. **Рига** (525) 19·05 Попул. концерт. **Мюнхен** (533) 15·25 Концерт. **Будапешт** (550) 19·30 Опера. **Ленінград** (1000) 19·00 Італ. музика. 19·00 Опера. **Харків** (1304) 20·00 Симфон. концерт. **Москва** (939) 12·00 Концерт. **Париж** (1725) 21·00 Грегоріянська пісня.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Український Театр під управою ів. Когутяка. 2132

Жидачів:
Вівторок 27. V. — „Трійка Гільтаїв".
Середа 28. V. — „Барон Кімель".

Бурштин:
Четвер 29. V. — „Маруся Богуславка".
Пятниця 30. V. — „Король Життя".
Субота 31. V. — „Пейсахова Ніч".
Неділя 1. VI. — „Пташник з Тиролю".

Склад Театру побільшено (26 осіб). Підчас антракту концерт власної орхестри у складі 7 осіб під орудою П. Кашинця. Готується до постановки відома (з фільму) сензаційна штука Арн. Рідлея — „Поїзд-Мара" — (Потяг Відмо) і актуальна ревія сатирична — „Ай-ай! Мокро всюди!".

Загальні Збори „Кооперативи Український Театр" у Львові відбудуться 29-го ц. м. в год. 4-ій згл. 5-ій попол. в салі „Української Бесіди" у Львові. — **Управа.**

До передвоєнних членів Т-ва „Бандурист". Всі довоєнні члени Т-ва Акад. Хору „Бандурист" відспівають на Ювилейному Концерті дня 1. червня п. р. А. Вахнянина „Урра у бій" і спільно з теперішніми членами, Лисенка „Скорбна дума". Проби відбудуться в суботу 31. травня, в год 7·30 веч. в салі Львівського „Бояна" (Шашкевича 5/III) і в неділю дня 1. червня в год. 9. рано в великій салі Муз. Інст. ім. Лисенка. Приїзджаючим співакам дає потрібні інформації відпоручник Т-ва „Бандурист" у суботу і в неділю в кімнатах ресторану Народньої Гостинниці. — За Виділ Т-ва „Бандурист": **Карпевич Ярослав,** голова; **Семків Андрій,** секретар.

✝

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ
за упокій душі бл. п.
Марії Ірени дв. ім. ШУМСЬКОЇ
відбудеться в четвер дня 29. травня 1930 р. в год. 8 рано в церкві св. Юрія у Львові, на котре запрошує кревних і знайомих Муж.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

НА ПРОДАЖ негайно 7 сильних, деревляних скринь. Відомість в Адміністрації „Діла".

КОРОНКИ до білля, модні та церковні, найдешевше „Wenecja" Боїмів 19. 2046 14—30

КОСІВ, пенсіонат п. Лукашевської поручає сонячні покої з першорядним удержанням. 2030 6-10

БРИЛЯНТИ, також іншу біжутерію купує по високій ціні Домбровскі-Розважевскі, Львів (Готель Жоржа) Академічна 2. 1856 20-?

ДЯК-ДИРИҐЕНТ з гарним, чистим барітон-теноровим голосом, доброю порукою, молодий, безженний, скромних вимог, глядає посади. **Марко Пундин, Laszki Zawiązane — via Mosciska — Krukienice.** 2148 2—2

МА—ІК! Тужу, сумую, але вірю у ліпше. Все зробиться. С. 2159

МЕБЛІ, спальні, їдальні, сальони, як і поодинокі предмети по конкуренційних цінах на довготерміновий кредит поручає

Меблевий Дім „Silesia"

ЛЬВІВ, вул. ПІЛСУДСЬКОГО, ч. 27.

П. Т. державним і автономічним урядникам за виказанням легітимацією 3% опусту. 1625 6—10

БІЖУТЕРІЮ, ЗОЛОТІ І СРІБНІ ВИРОБИ продає за готівку і на рати від десятків літ у цілім краю знана фірма **Іван Зельтенрайх,** Львів, пл. Марійська ч. 5. Купую бриланти, золото, срібло, плачу найвищі ціни. 1857 66

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Спеціяліст недуг легенів, серця і жолудка
Д-р Фелікс Ган
Львів, Листопада 30.
1206 Пересвітлення Рентґеном.

Довголітній секундар заг. шпиталя і б. лікар віденських клінік
Д-р М. Мондшайн
Станиславів, Ґолуховського 30.
Спеціяліст у лічевні шкірних недуг і задавнених венеричних. Лікарська косметика, полова неміч, рад. лічення жилаків.

Загальні Збори
Т-ва письменників і журналістів
ім. І. Франка у Львові
відбудуться дня 13-го червня в год. 6. веч. у салі Т-ва „Просвіта" з таким денним порядком:

1. Відчитання протоколу з останніх Загальних Зборів. 2. Звіт з діяльности. 3. Звіт скарбника. 4. Звіт Контрольної Комісії. 5. Вибір нової Ради. 6. Реферат на професійні теми. 7. Внески.

За Раду Т-ва, М. Рудницький, секретар.
2156

Головна Управа „Рідної Школи" розписує отсим

КОНКУРС

на місце директора своєї приватної рогатинської гімназії на шкільний рік 1930/31 р. Кандидати на цю посаду мусять мати повну учительську кваліфікацію для середніх шкіл і бодай вісім літ служби в середніх школах. Подання вносити до 20. червня ц. р. Кандидати, незнані ближче Головній Управі, повинні долучити до подання крім документів ще рекомендації від якоїсь поважної народньої установи або принайменше від поважних громадян. — Головна Управа „Рідної Школи" у Львові, Ринок ч. 10/1. 2152 1—3

ПЕРШОРЯДНА АМЕРИКАНСЬКА
ПРАЛЬНЯ
Й ХЕМІЧНЕ ЧИЩЕННЯ
ЛЬВІВ, вул. Собеського ч. 15 Тел. 71-45.
Урядовцям знижені ціни. Приїзжим до 24 годин. 2139 2—3

„КАРПАТІЯ", Товариство Взаїмних Обезпечень на життя і ренти — Львів.

ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

відбудуться в четвер, дня 19. червня 1930 р. в салі засідань Дирекції Товариства „Дністер" вул. Руська ч. 20. з отсим порядком нарад: 1) Відчитання і затвердження протоколу з останніх Загальних Зборів. 2) Звіт з діяльности і предложення рахункових замкнень за рік 1929. 3) Звіт Ревізійної Комісії і уділення Надзірній Раді абсолюторії за рік 1929. 4) Ухвалення внесень Надзірної Ради в справі ужиття касової надвижки за рік 1929. 5) Вильосування і вибір чотирох членів Надзірної Ради та вибір трох членів і трох заступників Ревізійної Комісії. 6) Внески.

У Загальних Зборах беруть участь усі власновільні члени, що обезпечені є в Товаристві найменше від року, як також власники 25 уділових листів, якщо вони, як також і обезпечені члени зажадають від Дирекції 8 днів перед Зборами леґітимації згідно повідомлять її, що візьмуть участь у Зборах.

2149 **Надзірна Рада.**

ВЖЕ появилось книжкою дуже цікаве оповідання
ВОЛОДИМИРА ОСТРОВСЬКОГО

„СМІХ ЗЕМЛІ"

Замовляти в Адміністрації „Діла", Львів, Ринок 10. або в Українських Книгарнях. 1—?

Ціна одного примірника без пересилки 1·50, з порученою пересилкою 2·10 зол.

Присилайте передплату!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". В друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.